

čenské změny ukazují, že tento rámec přestává stačit. Práce s informacemi není čistě racionální proces – významně ji ovlivňují také naše emoce a nejistota ohledně samotného problému, který řešíme. Zároveň se stírá hranice mezi vyhledáváním a vytvářením informací. Jak tedy dnes chápat gramotnost, kterou nikdy zcela nevlastníme, ale musíme ji neustále rozvíjet? Přednáška nabídne konkrétní příklady toho, jak se informační gramotnost proměňuje a proč je klíčovým předpokladem pro život v současné společnosti.

6. května 2026 od 16:00 hod.

Nemateriální kulturní dědictví a jeho vybrané projevy v České republice – verbuňk a jízda králů

Martina Pavlicová

V roce 2003 přijalo UNESCO Úmluvu o zachování nemateriálního kulturního dědictví, která završila dlouholeté snahy o ochranu té části kultury, jež nemá hmotnou podobu, ale přesto tvoří podstatnou součást identity svých nositelů. Přednáška přiblíží historii tohoto konceptu i jeho vývoj v mezinárodním prostředí a v České republice. Zvláštní pozornost bude věnována dvěma prvkům, které byly zapsány na Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva – mužskému tanci verbuňku a svatodušní jízdě králů. Tyto tradice budou představeny nejen jako součást lidové kultury, ale především jako příklady tzv. živého dědictví (living heritage), které stále přetrvává a rozvíjí se v dnešní společnosti.

Zajímá vás, co dalšího nabízíme?

V rámci celoživotního vzdělávání nabízíme kurzy pro všechny, kdo mají zájem poznávat, získávat nové vědomosti nebo se rozvíjet.

Navštivte náš web na phil.muni.cz/czv, kde můžete sledovat nabídku aktuálních kurzů nebo se přihlásit k odběru novinek přímo do e-mailu.

V případě doplňujících dotazů nás neváhejte kontaktovat na czv@phil.muni.cz.

Brožura je vytištěna na 100% recyklovaném papíře.

M U N I
A R T S

Otevřený svět humanitních věd

Cyklus přednášek pro veřejnost na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity

Dozvíte se, co o vztahu lidí a koní prozrazují archeologické nálezy, jak rok 1945 změnil svět nebo jak se z parodie na Vergilia stalo zakladatelské dílo ukrajinské literatury. Oblíbený cyklus přednášek začíná už 1. října 2025.

Všechny přednášky jsou volně přístupné a konají se každou první středu v měsíci od 16:00 hod. v aule FF MU (budova C, 3. nadzemní podlaží).

PHIL . MUNI . CZ / CZV

PROGRAM

1. října 2025 od 16:00 hod.

Koně a lidé očima archeologa

Věra Klontza

Vztah mezi lidmi a koňmi patří k nejpozoruhodnějším v dějinách. Zvíře, které bylo původně loveno, se postupně stalo pomocníkem v dopravě, na poli i na bitevních polích, symbolem prestiže a důležitou součástí mytologie. Přestože dnes koně pro každodenní život nepotřebujeme, stále nás přitahují a vyhledáváme jejich blízkost. Archeologie – a zejména její specializace zooarcheologie – dokáže tento příběh odhalovat v detailu. Co vypovídají kosti o domestikaci koní? Jak k nim přistupovali antičtí Řekové, Etruskové či obyvatelé středověkého Brna? A jak lze historické poznatky využít v současném horsemanshipu? Přednáška nabídne originální pohled na proměny vztahu mezi člověkem a koněm napříč časem a kulturami.

TIP: Chcete si být jistí, že na vás zbyde volné místo k sezení? Registrujte se rovnou na celý cyklus na is.muni.cz/go/oshv.

5. listopadu 2025 od 16:00 hod.

Rok 1945 – milník světových dějin

Václav Kaška

Rok 1945 znamenal konec nejkrvavějšího konfliktu v dějinách a zároveň začátek nového světového uspořádání. Jaké změny přinesl nejen Evropě, ale také Americe, Asii a dalším kontinentům? Jaké sny a obavy tehdy formovaly politiku, hospodářství i každodenní život? Přednáška se zaměří na zásadní proměny, které rok 1945 odstartoval – od vlny dekolonizace a migrací přes budování sociálních států až po pokusy o řízení světové ekonomiky. Přiblíží i to, jak se v nových podmínkách snažilo obstát Československo a jeho představitelé. Co zůstalo z roku 1945 živé dodnes a co se už proměnilo v historickou stopu?

3. prosince 2025 od 16:00 hod.

Sněžíme do dalšího času... se Zdeňkem Kožmínem

Jan Tlustý

Zdeněk Kožmín (1925–2007) patřil k nejvýraznějším osobnostem české literární vědy a brněnského kulturního života. Jako kritik formoval diskuse už v šedesátých letech, spolupracoval s časopisy Host do domu, Plamen či Literární noviny. Jeho zájem se soustředil na poezii Jana Skácela, Vladimíra Holana, ale i na díla Milana Kundery nebo bratří Čapků. Kožmín se věnoval také teorii interpretace a originálním přístupům k výuce literatury a slohu. Jeho pedagogická práce ovlivnila stovky studentů, jimž ukazoval, že poezie může být nejen předmětem studia, ale i smysluplným průvodcem životem. Přednáška přiblíží hlavní milníky Kožmínova života i profesní dráhy a připomene jeho nadčasové úvahy o významu poezie.

4. března 2026 od 16:00 hod.

Aeneas a kozáci: aneb Virgilieva Enejida na malorossijskij jazyk pereložennaja

Katarina Petrovičová

Vergiliova Aeneida je jedním z nejvlivnějších děl světové literatury – eposem, který nejen připomínal bájný původ Říma, ale také legitimizoval jeho imperiální ambice. Záhy se stal pilířem vzdělávání, ale také obětí své slávy: povinnou četbou, která inspirovala parodie a travestie. Ty se v Evropě objevují od 16. století, ovšem zvláštní postavení má Aeneida Ivana Kotljarevského. Napsaná na počátku 19. století v lidové ukrajinštině, vznikla původně jako satirická hra s antickým vzorem, ale postupně se proměnila v dílo, které položilo základy moderní ukrajinské literatury. Jak se z parodie stalo zakladatelské dílo národa? A co nám tato proměna říká o vztahu mezi literaturou, politikou a identitou?

1. dubna 2026 od 16:00 hod.

Tekutá informační gramotnost

Michal Černý

Informační gramotnost bývá definována jako schopnost najít, zhodnotit a využít informace k řešení problému. Jenže nástup generativní umělé inteligence, nové psychologické poznatky i rychlé spole-